

WAAROM WANDELEN IN TSJECHIË SPECIAAL IS

Wandelen in Tsjechië heeft iets speciaals. Wat dat is? En waarom dat zo is? Een beetje (voor-)kennis van de moderne geschiedenis van Tsjechië kan helpen om hier een antwoord op te vinden. In de laatste 100 jaar hebben veel ontwikkelingen dit wandelland gekleurd. Hieronder behandelen we een beknopt overzicht. Maar: de beste manier voor de meest heldere antwoorden is natuurlijk door er zelf een wandeltocht te maken. Gewoon doen! Het land ligt veel dichterbij dan u denkt. Zuid-Frankrijk is verder weg.

Foto en tekst Hans Plas, www.oranginas.nl

Šumava Nationaal Park

Beknopte historie van Tsjechië

Het einde van de Eerste Wereldoorlog (1918) betekende ook het einde van de Oostenrijks-Hongaarse dubbelmonarchie (vanaf 1867) waartoe Tsjechië tot dan toe behoorde. Keizerin Sissi, keizer Franz Jozef en die nare haatdragende formele moeder van hem, misschien kent u haar wel uit de films, waren belangrijke figuren uit deze dubbelmonarchie. Vooral in Moravië en Bohemen, de grensstreken, woonden miljoenen Duitsers die nogal achtergesteld werden. Dit was reden genoeg voor nazi-Duitsland om deze gebieden als eerste, in 1938, te annexeren. Een jaar later werd heel Tsjechië een bezet "protectoraat". Na de bevrijding in 1945 werden de Duitse bewoners hardhandig verdreven en uitgezet.

In 1948 vond een communistische staatsgreep plaats: Tsjechië werd een dictatuur, als onderdeel van wat nadien het Oostblok is gaan heten. Het IJzeren Gordijn werd een feit. In 1968 vond een kortstondige "liberalisering" plaats: de Praagse Lente. De Tsjechen werden door militairen, onder leiding van de Russen, resoluut de kop in gedrukt. Leden van onze wandelgroep hebben de tanks Praag zien binnenrijden. In 1989 maakte de Fluwelen Revolutie, onder leiding van Havel en Dubček, een einde aan deze dictatuur. De Fluwelen Revolutie vond plaats

in de nasleep van de val van de Berlijnse Muur. De democratie werd hersteld. In het begin van 1993 werden Tsjechië en Slowakije weer gescheiden. In 2004 werd Tsjechië lid van de Europese Unie.

Aanrader: wandelen door het ongerepte Šumava Nationaal Park

Tientallen jaren liep door dit gebied het IJzeren Gordijn. De grens tussen het Oostblok en het kapitalistische Westen. Burgers mochten er niet komen of moesten weg. Dit resulteerde in een "geheim", geïsoleerd en uniek natuurgebied! Inmiddels wordt het gebied het Nationaal Park, de Šumava of het Boheemse Woud genoemd. Dit grenst aan het Bayerische Wald en het Mühlviertel in Oostenrijk. Hoge heuvels van wel zo'n 1400 meter hoog, dichte bossen, magnifieke uitzichten en oeroude gletsjermereen. Het zou wel eens het minst bedorven – het meest authentieke? – natuurgebied van Europa kunnen zijn! "Šumava, de groene long van Europa". Het park heeft veel gemarkeerde wandelpaden die nu de open grenzen overgaan.

Kašperské Hory

Net buiten het Nationaal Park ligt Kašperské Hory, een oud goudmijners-stadje dat een lange tijd verwaarloosd was omdat de communistische overheersing weinig oog had voor plaatselijke culturen. Inmiddels is het stadje grotendeels in volle glorie gerestaureerd met o.a. de typische Boheemse kleuren. Boven het stadje ligt een kasteel, gebouwd door Karel IV, – "de grootste Tsjech aller tijden"- om o.a. de goudmijnen te beschermen. Laat dat zittend op het oude plein in het centrum eens op u inwerken. Gaat u verder het Nationale Park in, dan valt het unieke en authentieke karakter van het park op. Auto's worden op de weinige wegen sporadisch toegelaten. En "blijf op de paden" is voor de wandelaar verplicht.

Bergweides, moerassen, uitgestrekte natte veengebieden op hoogte, steen-zeeën, grote velden vol stenen, stroompjes die woeste riviertjes worden en plek bieden aan forel, otter, beer en korhoen. Het gebied heeft unieke flora. De Moldau – “ruisen” – rivier ontspringt hier en vormt 20 km verderop het Lipno-stuwmeer. Daar is al goed te zien hoe verwoestend massatoerisme in onze moderne wereld kan zijn. Maar gelukkig glorieert de Moldau weer in en door Praag! Beluister ook het bijpassende, prachtige muziekstuk van Bedřich Smetana uit *Má Vlast* (mijn vaderland). Helaas zijn er ook stukken bos die dood zijn door de (bast-)kever-ziekte! Het is nu echter ook een middel voor de creatie van nieuwe natuur: de cirkel is weer rond.

Een antwoord op de waaromvraag uit de inleiding is dan ook zeker: het gebied is door het jarenlange isolement nog redelijk authentiek. In de echte – niet toeristische – betekenis van het woord, maar is niet te verwarren met “ouderwets” of “antiek”. Het is onverwacht, origineel, zelfverzorgend, puur, oorspronkelijk, knutselend... Dit is te merken in de dorpen waar u doorkomt. Een warme film uit uw eigen jeugd?

Een aantal belangrijke punten om mee te nemen:

- Zwaarte: gemiddeld
- Advies: koop (ter plekke) een wandelkaart in een kiosk of boekhandel met ingekleurde routes
- Startplaats: Sušice en geniet van het oude stadscentrum!